

NEJC GAZVODA: ČAS

ze slovinštiny přeložila Eliška Papcunová

Přišla jsi na autobusovou zastávku chvilku po mně a hned sis zapálila. Nekouříš nejdražší značku. Jsi studentka, stejně jako já. Dívám se na tebe, jak něco hledáš v malé, černé kabelce, která ti ladí s vlasy. Opřeš se o plexisklo zastávky a otočíš hlavu směrem, odkud přijede autobus, pak otočíš hlavu ke mně. Usměju se na tebe a ty mi úsměv oplatíš, jenom trochu a velice krátce, jako bys měla strach, že tě oslovím. Nebo se bojíš starší ženy se světle modrými vlasy, která klimbá na lavičce. Nebo muže ve středních letech, který má ruce zastrčené hluboko v kapsách ošoupané kožené bundy a každou chvíli si projede rukou řídké, světlé vlasy. Možná máš strach, co by si mysleli. Tak ti radši povím, co si myslím já.

Mohl bych tě oslovit a zjistit, že jsi milá, sympatická a hovorná. Rychle bychom během té chvíle čekání na autobus našli společné téma. Až by potom přijel na zastávku, spolu bychom nastoupili a spolu si sedli a povídali bychom si až do mé nebo tvé výstupní stanice. O studiu a o tom, jestli platíš drahý nájem. Řekl bych si ti o telefonní číslo a ty bys mi ho dala. Další den bychom se sešli na kávu a bavili bychom o všem možném. Dozvěděl bych se o tobě víc. Máš třeba bratra, sestru? Řekněme, že máš mladšího bratra a starší sestru, která už dostudovala a žije s přítelem v malém podnájmu. I ty bys chtěla bydlet sama, vyzkoušet si tu svobodu. Smějeme se a letmo se dotknu tvé ruky, když oklepáváš cigaretu do popelníku. Rozloučíme se nesmě-

lou, rychlou pusou na tvář. Sejdeme se zase za několik dní a tentokrát už sedíme blíž, víc se dotýkáme. Na rozloučenou tě políbím a ty mi polibek něžně oplatíš. Za několik měsíců spolu poprvé spíme a ráno nenacházíme slova, protože nám je oběma poněkud trapně. Jenom ležíme v objetí a já tě líbám na krk. Uplynulo několik měsíců a seznámil jsem se tvými dvěma spolubydlicemi, ty ses seznámila s mými třemi. Příští víkend poprvé přespíš u mě doma. Poprvé se pohádáme. Nelíbí se ti, že jsem nespolehlivý, věčně zasněný a nezodpovědný. Mně se nelíbí, že jsi hlučná, když se napiješ, a že všechno musí být po tvém. Plynou léta a oba jsme na konci studia. Spíme spolu možná jednou týdně, protože jsme oba příliš unavení. A už se příliš známe. Ty dostuduješ první, protože jsi pilnější. Já prodlužuji ještě jeden rok. Bydlíme spolu v malém podnájmu. Začnu pracovat dřív než ty a dělám dvanáct hodin denně, abychom mohli platit nájem. Brzo si najdeš práci i ty, a tak se vidíme jen večer, kdy sníme večeri a bavíme se o každodenních věcech. Za několik let otěhotníš a narodí se nám holčička. Na svatbě ti svědčí sestra. Když jsou holčičce tři roky, přestěhuje se do horního patra domu tvých rodičů. Najdu si novou práci, ty otěhotníš podruhé a rozhodne se, že zůstaneš doma a budeš se starat o děti. Narodí se nám ještě jedna holčička. Já pořád víc pracuju a pořád míň spolu mluvíme. Děti zanechaly stopy na tvém těle. Prsa máš povislá a nemůžeš se zbavit prebytečného tuku na břiše

Nejc Gazvoda (1985) je mladý slovinský spisovatel, scénárista a režisér. Vystudoval filmovou režii na lublaňské Akademii divadla, rozhlasu, filmu a televize (AGRFT), na letošních Slovinských dnech v Brně představil svůj první celovečerní film *Izlet* (Výlet) a na letošním Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech bude mít světovou premiéru jeho film *Dvojina* (Duál). Z literární tvorby má zatím na svém kontě sbírky povídek *Vevericam nič ne uide* (2004, *Veverkám nic neuteče*), jejíž český překlad vydala Porta Balkanica (2007), a *Fasunga* (2007), z níž nyní přinášíme jednu ukázkou, a tři romány – *Camera obscura* (2006), *Sanjajo tisti, ki preveč spijo* (2007, *Sní ti, kdo příliš spí*) a *V petek so sporočili, da bo v nedeljo konec sveta* (2009, *V pátek oznámili, že bude v neděli konec světa*).

a zadku. Začneš si barvit vlasy na agresivní barvu a chodit na aerobik. Mně už úplně vypadají vlasy a trochu mě píchá v zádech. Přestěhujeme se do domu blízko mého zaměstnání. První dcera jde studovat, druhá je na střední škole. Je problematičtější než ta starší a přistihnu ji, jak kouří trávu v külně. Zlobíš se, ale vlastně ti je to jedno. Ztratila jsi všechnu energii, celé dny se díváš na televizi, já ještě pořád džu jako mezek. Zemře ti matka. Mně umře otec. Zlobím se na tebe, protože se mnou nechceš chodit po horách. Na služební cestě se vyspím s o deset let mladší kolegyní. Starší dcera se vdá a mladší jí jde za svědka. Provdám ji tmavovlasému, zelenookému klukovi a opiju se tak, že mě musíš doslova nést domů. Mladší dcera nejde studovat, ale získá práci v textilní firmě a má dítě. Nechceš se o něj starat a řekneš, že nebude tvůj vnuk, dokud si nevezme otce. Dcera s námi přeruší všechny kontakty.

Jdu do důchodu. Svolíš a jdeš se mnou do hor. Na cestě do údolí dostanu infarkt a umřu. Deset let jsi sama v domě, potom tě dcery dají do domova důchodců a rozdělí si dům. Po pěti letech zemřeš a na tvém pohřbu se mladší dcera tak opije, že ji odvezou na vypumpování žaludku.

„Promiň,“ řeknu ti, když do tebe omylem strčím při nástupu do autobusu.

„Nic se neděje,“ odpovíš a usměješ se na mě. Neoplatím ti úsměv. Sednu si sám, úplně dozadu. Dívám se na tvé černé vlasy, jak padají na opěradlo sedadla několik řad přede mnou. Přemýšlím o tom, že ti opravdu nechci ublížit. Anebo nechci ublížit sobě. Mezi hrdinou a sobeckým prasákem je tenká hranice. Říká se, že se čas může zastavit. Ale mně se to nikdy nestane. Autobus se rozjede. V něm jsme já, ty a ještě několik dalších lidí. Také fialová paní a chlápek s koženou bundou. Všichni jedeme do své konečné stanice. Ta je na konci času pro všechny stejná. Nevím, jestli bys čas jízdy ráda strávila se mnou, černovlásko. Netroufám se tě na to zeptat. Proto ti křivdím. Tobě a času. Možná jednou zariskuju a řeknu: „Přišel čas na ještě jedno kolo.“ Ale ne dnes.

Upravíš si vlasy a vstaneš. Opřu hlavu o okno a zadívám se ven. Hlava se mi kvůli drnčení motoru trochu třese.

Vystoupíš jednu zastávku přede mnou.